

Examenul național de bacalaureat 2024

Proba E. a)

Limba și literatura română

Simulare

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

În fiecare dimineață, când ies, oricât aș fi de grăbit, mă oprește un răstimp librăria de alături. E un local modest, ca mai toate librăriile pariziene, cu vitrinele întinse afară, pe tejghele ieftine, până în mijlocul trotuarului. Farmecul ei, și al tuturor, tocmai asta îl face. Astfel poate întâmpina și pe trecătorii cei mai indiferenți. Jumătate din deverul* cotidian de-aici iese, din vânzările de pe trotuar oamenilor grăbiți care altminteri n-ar fi cumpărat. Printre tejghele mișună veșnic curioșii. Cei ce zăbovesc mai îndelung sunt studenți care n-au mijloace să cumpere și care citesc aici cartea pe care le-o pofteste inima. Și mai sunt alți însetați de carte, tineri și bătrâni, săraci care-și hrănesc astfel sufletul cu lectura ce le trebuie. Cărțile netăiate pricinuesc eforturi speciale pentru a-și trăda cuprinsul. Câte-un pasionat face apel la librar și librarul îi taie* paginile dorite. De altminteri, când n-are cumpărători, librarul însuși împreună cu vânzătorii lui se amestecă printre cititorii clandestini, să citească și ei.

Cartierul Latin e plin de librării, trotuarele lui oferă cărți la fiecare pas. Și buchiniștii* legendari de pe chei și cei de la Odéon. Parcă e o cetate a cărții sub oblăduirea Institutului, a Sorbonei și a celorlalte uzine de cultură. Dacă n-a pornit de-aici, în orice caz aici se întreține cu ardoare cultul cărții și al literaturii.

Nicăieri în lume cartea nu e mai prețuită ca în Franța. În alte țări poate să se citească mai mult, să se tipărească mai multe cărți. Aici, cartea e o realitate vie, un factor social cu o influență covârșitoare.

Numai la Paris cartea devine un eveniment monden care interesează nu doar cercurile literare, ci și saloanele, pe oamenii de stat, colectivitățile. Aici, o carte stârnește pasiuni, elanuri, înrăurește politica sau justiția, e un element important al vieții obștești. Mândria presei franceze, de orice nuanță, continuă a fi rubrica literară, care nu e întâmplătoare, ci organică. O carte, un curent literar, o controversă estetică sunt subiecte care împodobesc deseori articole de fond, chiar în ziare strict politice. Nu s-ar putea închipui un ziar francez care să aibă spații rezervate pentru cinematograful și sporturile, fără să aibă mai întâi o rubrică foarte îngrijită a literelor, cum bunăoară se întâmplă nu numai la noi, dar chiar în țări de mare civilizație. Adevărat că acolo cititorii se interesează de faptele literare, ca și de cele diverse, și le reclamă, pe când ziarele noastre au scuza că rubrica literară e loc mort, fiindcă nimeni, afară de scriitorii înșiși, ba uneori nici chiar ei, nu se pasionează de soarta ei, pe când pentru sporturi, de pildă, se manifestă un interes tot mai viu, ceea ce justifică permanentizarea și sporirea cronicii respective. Colaborarea scriitorilor la ziarele franceze, în calitate de scriitori și, deci, cu contribuții oarecum de specialitate, e un fenomen special, vrednic de toată atenția. Relațiile dintre ziaristi și scriitori sunt într-adevăr colegiale. Ziaristul francez se consideră scriitor înainte de toate, chiar când munca ziaristică îi impune obligații de șablon, ceea ce se constată din însuși felul îngrijit literar cum sunt scrise mai toate ziarele franceze. Scriitorii înșiși îi consideră drept colegi adevărați pe ziaristi și nu disprețuiesc suveran scrisul destinat să trăiască o singură zi. Asemenea cordialitate de relații nu se mai întâlnește aiurea.

Liviu Rebreanu, *Metropole*

*dever – volumul vânzărilor de mărfuri pe o perioadă dată

*a tăia – a desprinde, a desface filele unei cărți necitite, unite la margini

*buchinist – persoană care se ocupă cu achiziționarea și cu vânzarea de cărți vechi

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al cuvântului *sforțări* și al secvenței *la fiecare pas*. **6 puncte**
2. Menționează soluția găsită de persoanele interesate de lectură, care nu au posibilitatea să-și cumpere cărți, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează un efect al creșterii interesului față de sport în spațiul românesc, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică un motiv pentru care tejghelele librăriilor din Paris sunt amplasate până în mijlocul trotuarului. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, relația dintre jurnaliștii francezi și scriitorii, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă presa contribuie sau nu la formarea gustului artistic al publicului, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Metropole* de Liviu Rebreanu, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, rolul notațiilor autorului în fragmentul de mai jos.

SCENA III

NASTASIA, ION SORCOVĂ

NASTASIA (*schimbare, veselie nervoasă, neliniște; umblă de colo până colo și caută*): N-ai văzut oglinda?

SORCOVĂ (*pe pat și se uită îngândurat la ea*).

NASTASIA: Parcă era la fereastră, adineauri.

SORCOVĂ (*gest: o fi fost...*).

NASTASIA (*își aduce aminte și caută, grabnic, în cutia mesei*): Uite-o! (*Se privește în oglindă, scoate din cutia mesei: pudră – într-o hârtioară – și foiță roșie; iar se uită în oglindă și se întristează.*) Nu-i așa că m-am urâțit? Și-am îmbătrânit, m-am zbârcit la ochi...

SORCOVĂ (*tace*).

NASTASIA (*îl privește*): De ce taci? Vreau să fiu frumoasă! Vine Vulpașin și vreau să fiu frumoasă! Ce te uiți așa la mine? (*Râs chinuit.*)

George Mihail-Zamfirescu, *Domnișoara Nastasia*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic studiat*, aparținând lui Ion Barbu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;

– comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic;

– analiza a două elemente de compoziție și/sau de limbaj, semnificative pentru textul poetic (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul național de bacalaureat 2024

Proba E. a)

Limba și literatura română

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Simulare

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

A. (30 de puncte)

Notă

Punctajul pentru formularea răspunsurilor în enunțuri și pentru corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație se acordă în cazul în care răspunsul dezvoltă subiectul propus, chiar dacă acesta nu este corect sau complet.

1. indicarea sensului din text al cuvântului dat (de exemplu: *eforturi* etc.) și al secvenței date (de exemplu: *pretutindeni* etc.) – 2 puncte + 2 puncte; formularea răspunsului în enunț/enunțuri – 1 punct; corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație – 1 punct **6 puncte**

2. menționarea soluției găsite de persoanele interesate de lectură, care nu au posibilitatea să-și cumpere cărți (de exemplu: *lectura în librărie* etc.) – 4 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație – 1 punct **6 puncte**

3. precizarea unui efect al creșterii interesului față de sport în spațiul românesc (de exemplu: *dezvoltarea jurnalismului sportiv* etc.) – 2 puncte; justificarea răspunsului cu o secvență semnificativă din text (de exemplu: *pentru sportivi, de pildă, se manifestă un interes tot mai viu, ceea ce justifică permanentizarea și sporirea cronicii respective* etc.) – 2 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație – 1 punct **6 puncte**

4. explicarea motivului pentru care tejghelele librăriilor din Paris sunt amplasate până în mijlocul trotuarului: precizarea motivului (de exemplu: *pentru a atrage atenția trecătorilor* etc.) – 2 puncte; explicare nuanțată – 2 puncte/încercare de explicare – 1 punct; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație – 1 punct **6 puncte**

5. – prezentarea relației dintre jurnaliștii francezi și scriitorii, așa cum reiese din textul dat: precizarea relației (de exemplu: *relație de colegialitate, respect* etc.) – 2 puncte; prezentare adecvată și nuanțată – 2 puncte/încercare de prezentare – 1 punct **4 puncte**

– respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct; corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație – 1 punct **2 puncte**

B. (20 de puncte)

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție **1 punct**

– câte 2 puncte pentru enunțarea oricăror două argumente adecvate opiniei formulate: enunțare clară, în concordanță cu opinia formulată – 2 p.; încercare de enunțare – 1 p. **2 x 2 puncte = 4 puncte**

– câte 2 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăruia dintre cele două argumente enunțate: dezvoltare clară, nuanțată – 2 p.; încercare de dezvoltare, schematism – 1 p. **2 x 2 puncte = 4 puncte**

– valorificarea textului în dezvoltarea oricărui argument – 3 p./simpla citare a unor secvențe din text – 1 p.; raportarea la experiența personală sau culturală în dezvoltarea oricărui argument – 1 p. **3 puncte + 1 punct = 4 puncte**

– formularea unei concluzii pertinente **1 punct**

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare: utilizare adecvată – 2 p.; utilizare parțial adecvată – 1 p. **2 puncte**

– respectarea normelor limbii literare (0 – 1 greșeli lexicale sau morfo-sintactice – 1 p.; 2 sau mai multe greșeli – 0 p.) **1 punct**

- respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0 – 1 greșeli ortografice și de punctuație – 1 p.; 2 sau mai multe greșeli – 0 p.) **1 punct**
– așezarea în pagină, lizibilitatea **1 punct**
– respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte **1 punct**

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Conținut – 6 puncte

- prezentarea rolului notațiilor autorului în fragmentul dat
- prezentare adecvată și nuanțată, prin evidențierea rolului notațiilor autorului (de exemplu: indicare a unor detalii scenografice, caracterizare a personajului etc.) – 6 puncte/prezentare ezitantă a rolului notațiilor autorului – 3 puncte/simpla precizare a rolului notațiilor autorului – 1 punct

Redactare – 4 puncte

- utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte); punctuația – 1 punct (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte)

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Conținut – 18 puncte

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică **6 puncte**
- precizarea perioadei, a curentului cultural/literar sau a orientării tematice: 2 puncte
  - numirea a două trăsături ale perioadei, ale curentului cultural/literar sau ale orientării tematice precizate: 2 x 1 punct = 2 puncte
  - evidențierea celor două trăsături, prin valorificarea textului: 2 x 1 punct = 2 puncte
- comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic **6 puncte**
- precizarea temei: 2 puncte
  - câte 2 puncte pentru comentarea oricăror două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic: 2 x 2 puncte = 4 puncte (comentarea adecvată – 2 puncte; încercare de comentare – 1 punct)
- câte 3 puncte pentru analiza oricăror două elemente de compoziție și/sau de limbaj, semnificative pentru textul poetic **2 x 3 puncte = 6 puncte**
- analiza fiecărui element ales, justificând relevanța acestuia pentru textul poetic – 3 puncte; analiza fiecărui element ales, fără justificarea relevanței – 2 puncte; abordarea schematică, fără justificarea relevanței – 1 punct

Redactare – 12 puncte

- existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere **1 punct**
– logica înlănțuirii ideilor **1 punct**
– abilități de analiză și de argumentare **3 puncte**
- relație adecvată între idei, între idei și argumente, formulare de judecăți de valoare relevante – 3 puncte; relație parțial adecvată între idei, între idei și argumente, formulare de judecăți parțial relevante – 2 puncte; schematism – 1 punct
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată – 2 p.; vocabular restrâns, monoton – 1 p.) **2 puncte**
– ortografia (0 – 1 greșeli – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**
– punctuația (0 – 1 greșeli – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**
– așezarea în pagină, lizibilitatea **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul național de bacalaureat 2024

Proba E. c)

Istorie

Simulare

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar, educator-puericultor; - profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „Efervescența politică din timpul primilor domni pământenii se poate reconstitui prin analiza numeroaselor memorii și proiecte de reformă [...] înaintate fie Rusiei, fie Turciei. [...]

Problematika acestei ample mișcări reformatoare poartă amprenta modernizării, întrucât se referă la transformarea societății și a statului. Cel mai bine poate este concentrată întreaga mișcare reformatoare din acei ani în documentul [...] din Moldova, al lui Ionică Tăutu și intitulat *Constituția cărvunariilor* (1822). Actul este deopotrivă o declarație de principii și o expunere sistematică de măsuri vizând reorganizarea statului [...]. Proiectul de constituție asociază problematicii naționale un spirit liberal, novator, dorind în primul rând înlocuirea regimului [...] marii boierimi. Se preconiza [...] promovarea unor măsuri de dezvoltare a economiei, de reformare a mai tuturor instituțiilor țării [...]. Regimul politic propus de Tăutu nu era unul larg democratic, deoarece privilegiile boierimii erau încă menținute. S-a urmărit doar introducerea în viața politică a boierimii mici și mijlocii, a reprezentanților intelectualității și a burgheziei în formare, lărgindu-se astfel baza regimului aristocratic existent.”

(I. A. Pop, I. Bolovan, *Marea istorie ilustrată a României și a Republicii Moldova*)

B. „Țarul Nicolae I-a însărcinat cu aplicarea prevederilor Tratatului de la Adrianopol (1829) pe un ofițer și administrator energic, Pavel Kiseleff [...]. Fără îndoială, cea mai importantă realizare a sa a fost elaborarea unei legi fundamentale pentru fiecare Principat. *Regulamentele Organice* au fost produsul cooperării strânse a autorităților rusești cu boierii români. *Regulamentele* au asigurat perpetuarea dominației boierilor în viața politică, recunoscându-le acestora dreptul exclusiv de a fi reprezentați în noua legislatură, oferindu-le pozițiile de frunte în cadrul administrației centrale, scutindu-i de taxe și conferindu-le drepturi de proprietate asupra moșiilor lor [...]. *Regulamentele* au introdus și schimbări drastice în fiecare ramură de guvernământ a Principatelor. Vechile practici și instituții au fost modificate sau desființate. [...] În ansamblu, *Regulamentele Organice* au grăbit modernizarea Țării Românești și a Moldovei [...].

Armatele Rusiei au continuat să ocupe Principatele și după ce sultanul aprobase *Regulamentele Organice*, deoarece țarul dorea ca P. Kiseleff să rămână și să supervizeze implementarea lor.”

(K. Hitchins, *Scurtă istorie a României*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți proiectul politic precizat în sursa **A**. **2 puncte**
2. Precizați, din sursa **B**, o informație referitoare la *Regulamentele Organice*. **2 puncte**
3. Menționați două state precizate atât în sursa **A**, cât și în sursa **B**. **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că spațiul românesc se află sub ocupație armată. **3 puncte**
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **A**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **7 puncte**
6. Prezentați două măsuri de modernizare a statului român adoptate în deceniul șapte al secolului al XIX-lea. **6 puncte**
7. Menționați o asemănare între prevederile a două proiecte politice referitoare la statul român modern, elaborate în perioada 1848-1857. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursa de mai jos:

„Domnitorii Moldovei au urmărit aceleași obiective ca omologii lor valahi. Strădaniile lor pentru obținerea independenței au culminat cu semnarea, în 1711, de către domnul Dimitrie Cantemir (1710 -1711) a unui pact de alianță cu țarul Rusiei, Petru cel Mare [...]. Înfrângerea armatei lui Petru de către otomani la Stănilești, la 18-22 iulie 1711, a pus capăt subit tratatelor [...]. Cantemir s-a refugiat imediat în Rusia [...]. Sultanii i-au ales pe noii domnitori din rândul [...] familiilor grecești bogate din cartierul Fanar al Constantinopolului tocmai pentru a contracara răspândirea influenței ruse și austriece în Moldova și în Valahia și pentru a grăbi integrarea politică și economică a Principatelor în imperiu. Parteneriatul astfel creat a reprezentat baza așa-numitului regim fanariot care a început în Moldova în 1711 și în Valahia în 1716 [...].

Cererile economice și fiscale otomane au crescut în permanență [...]. Volumul proviziilor de orice fel expediate din Principate la Constantinopol [...] nu cunoștea margini și lua forma unui monopol comercial înăspriș [...]. Prețurile oferite țăranilor și altor producători români de către negustorii otomani [...] erau invariabil mai mici decât prețurile de pe piață. Valoarea tributului datorat puterii suzerane și a *cadourilor* care însoțeau orice negociere oficială cu Imperiul Otoman a crescut enorm. [...]

Concurența pentru tron era o afacere atât de bună pentru elita otomană, încât sultanul schimba frecvent domnitorii. [...] Cu toate acestea, sultanii au asigurat o anumită continuitate la conducerea Principatelor, unii domnitori fiind mutați de la București la Iași [...]. Domnitorul era personajul central al sistemului deoarece era agentul Imperiului Otoman și fusese ales de sultan să promoveze ambițiile puterii suzerane. [...] Unii domnitori [...] au contribuit semnificativ la bunăstarea principatului lor. Demn de menționat este Alexandru Ipsilanti [...] care a domnit atât în Valahia (1774-1782 și 1796-1797), cât și în Moldova (1786-1788). Locul său e în rândul despoților luminați ai vremii, datorită reformei extinse a sistemului juridic și administrativ al Valahiei [...]. Efortul său de a codifica legea valahă a fost un succes remarcabil.”

*a sistematiza și a reuni într-un cod normele juridice care se referă la o anumită ramură a dreptului

(K. Hitchins, *Scurtă istorie a României*)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți puterea suzerană a *Principatelor*, precizată în sursa dată. **2 puncte**
2. Precizați secolul la care se referă sursa dată. **2 puncte**
3. Menționați domnitorul fanariot și o măsură adoptată de acesta în politica internă, precizate în sursa dată. **6 puncte**
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la relațiile comerciale. **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la acțiunile desfășurate de sultani în contextul *regimului fanariot*, susținându-l cu două informații selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia în perioada 1310-1380 au avut loc evenimente care au contribuit la obținerea sau la consolidarea independenței Țării Românești. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre evoluția politică a României în secolul al XX-lea, având în vedere:

- prezentarea unui aspect referitor la democrația existentă în România, în deceniul trei al secolului al XX-lea;
- menționarea a două caracteristici ale Constituției din 1938;
- precizarea unei legi fundamentale adoptate în România între anii 1951-1970 și menționarea a două prevederi ale acesteia;
- formularea unui punct de vedere referitor la regimul politic din România în perioada 1991-2000 și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, **evidențierea relației cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.

Examenul național de bacalaureat 2024

Proba E. c)

Istorie

Simulare

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar, educator-puericultor; - profil teologic, toate specializările.

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

1. **2 puncte** pentru răspunsul: *Constituția cărvunarilor* Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).
2. **2 puncte** pentru oricare dintre răspunsurile: *au fost produsul cooperării strânse a autorităților rusești cu boierii români*, *au asigurat dominația boierilor în viața politică etc.* Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin citat din sursă/menționare sau în enunț).
3. **câte 3 puncte** pentru fiecare dintre răspunsurile: *Moldova, Rusia* Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț). (3px2=6p)
4. **3 puncte** pentru scrierea literei **B**
5. **7 puncte** pentru scrierea oricărei relații cauză-efect stabilite între două informații selectate din sursa **A**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*)
Exemple: *cauză: întrucât se referă la transformarea societății și a statului și efect: Problematika acestei ample mișcări reformatoare poartă amprenta modernizării SAU cauză: deoarece privilegiile boierimii erau încă menținute și efect: Regimul politic propus de Tăutu nu era unul larg democratic etc.*
6. **câte 1 punct** pentru menționarea oricăror două măsuri de modernizare a statului român adoptate în deceniul șapte al secolului al XIX-lea (1px2=2p)
Exemple: *Legea rurală, Legea instrucțiunii publice, Constituția din 1866 etc.*
câte 2 puncte pentru prezentarea fiecărei măsuri de modernizare menționate - o scurtă expunere în care sunt precizate două informații referitoare la măsura de modernizare (2px2=4p)
7. **4 puncte** pentru menționarea oricărei asemănări între prevederile a două proiecte politice referitoare la statul român modern, elaborate în perioada 1848-1857
Exemple: *unirea Principatelor, drepturi și libertăți cetățenești etc.* Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).

SUBIECTUL al II – lea

(30 de puncte)

1. **2 puncte** pentru răspunsul: *Imperiul Otoman* Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).
2. **2 puncte** pentru răspunsul: *al XVIII-lea* Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).
3. **3 puncte** pentru răspunsul: *Alexandru Ipsilanti*
3 puncte pentru menționarea oricărei măsuri adoptate de acesta în politica internă, precizate în sursa dată
Exemple: *Locul său e în rândul despoților luminați ai vremii, datorită reformei extinse a sistemului juridic și administrativ; reformează legislația din Valahia etc.* Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin citat din sursă/menționare sau în enunț).
4. **câte 3 puncte** pentru menționarea, din sursa dată, a oricăror două informații referitoare la relațiile comerciale (3px2=6p)
Exemple: *Volumul proviziilor de orice fel expediate din Principate la Constantinopol [...] nu cunoștea margini; Prețurile oferite țăranilor și altor producători români de către negustorii otomani [...] erau invariabil mai mici decât prețurile de pe piață.; otomanii impun monopolul comercial etc.* Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin citat din sursă/menționare sau în enunț).
5. **4 puncte** pentru formularea, pe baza sursei date, a oricărui punct de vedere referitor la acțiunile desfășurate de sultani în contextul *regimului fanariot*

câte 3 puncte pentru selectarea, din sursa dată, a oricăror două informații care susțin punctul de vedere formulat **(3px2=6p)**

Exemple: Acțiunile desfășurate de sultani în contextul regimului fanariot vizează instituția politică centrală. Informațiile care susțin punctul de vedere sunt: *Concurența pentru tron era o afacere atât de bună pentru elita otomană, încât sultanul schimba frecvent domnitorii. și Cu toate acestea, sultanii au asigurat o anumită continuitate la conducerea Principatelor, unii domnitori fiind mutați de la București la Iași.* SAU Sultanii își urmăresc propriile interese politice prin acțiunile desfășurate în contextul regimului fanariot. Informațiile care susțin punctul de vedere sunt: *Sultanii i-au ales pe noii domnitori din rândul [...] familiilor grecești bogate din cartierul Fanar al Constantinopolului tocmai pentru a contracara răspândirea influenței ruse și austriece în Moldova și în Valahia și Domnitorul era personajul central al sistemului deoarece era agentul Imperiului Otoman și fusese ales de sultan să promoveze ambițiile puterii suzerane.* **etc.**
Punctajul total (10 puncte) sau cel parțial (7 puncte) se acordă răspunsului care cuprinde atât punctul de vedere, cât și informațiile/informația. Nu se punctează doar punctul de vedere sau doar informațiile/informația.

6. **4 puncte** pentru argumentarea afirmației date - prezentarea oricărui fapt istoric relevant (**de exemplu:** lupta de la Posada, înființarea Mitropoliei Țării Românești de către Nicolae Alexandru **etc.**) prin precizarea a două informații referitoare la acest fapt și prin utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că etc.*) și concluzia (*așadar, astfel etc.*)

SUBIECTUL al III – Iea

(30 de puncte)

Informația istorică – 24 de puncte distribuite astfel:

- **2 puncte** pentru menționarea oricărui aspect referitor la democrația existentă în România, în deceniul trei al secolului al XX-lea (**de exemplu:** guvernare pe baza principiului separării puterilor în stat, pluripartidism, garantarea drepturilor și libertăților cetățenești **etc.**)

3 puncte pentru prezentarea aspectului menționat - o scurtă expunere în care sunt precizate două informații referitoare la aspectul menționat și se utilizează relația cauză-efect

1 punct pentru precizarea doar a unei informații referitoare la aspectul menționat

- **câte 3 puncte** pentru menționarea oricăror două caracteristici ale Constituției din 1938 (**de exemplu:** regele este *Capul Statului*, miniștrii au răspundere politică numai în fața regelui, limitează drepturile cetățenești **etc.**) **(3px2=6p)**

- **2 puncte** pentru precizarea oricărei legi fundamentale adoptate în România între anii 1951-1970 (Constituția din 1952, Constituția din 1965)

câte 3 puncte pentru menționarea oricăror două prevederi ale legii fundamentale precizate (**de exemplu:** Republica Populară Română este stat al oamenilor muncii, Tribunalul Suprem este ales de Marea Adunare Națională, proprietatea socialistă **etc.**; România este republică socialistă, Consiliul de Stat își exercită atribuțiile între cele două sesiuni ale Marii Adunări Naționale, forța conducătoare a societății este Partidul Comunist Român **etc.**) **(3px2=6p)**

- **1 punct** pentru formularea oricărui punct de vedere referitor la regimul politic din România în perioada 1991-2000 (**de exemplu:** În perioada 1991-2000, regimul politic din România are caracter democratic.; Regimul politic din România este consolidat, în perioada 1991-2000, prin măsuri legislative. **etc.**)

4 puncte pentru **sustinerea punctului de vedere** formulat printr-un argument istoric – prezentarea oricărui fapt istoric relevant, prin precizarea a două informații referitoare la acest fapt și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că etc.*) și concluzia (*așadar, astfel etc.*)

Ordonarea și exprimarea ideilor menționate – 6 puncte distribuite astfel:

- **2 puncte** pentru **utilizarea limbajului istoric** adecvat
1 punct pentru utilizarea parțială a limbajului istoric adecvat
- **1 punct** pentru **structurarea eseului** (introducere - cuprins - concluzie)
- **2 puncte** pentru **respectarea succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice
1 punct pentru respectarea parțială a succesiunii cronologice/logice a faptelor istorice
- **1 punct** pentru **respectarea limitei de spațiu**

Examenul național de bacalaureat 2024
Proba E. d)
Geografie

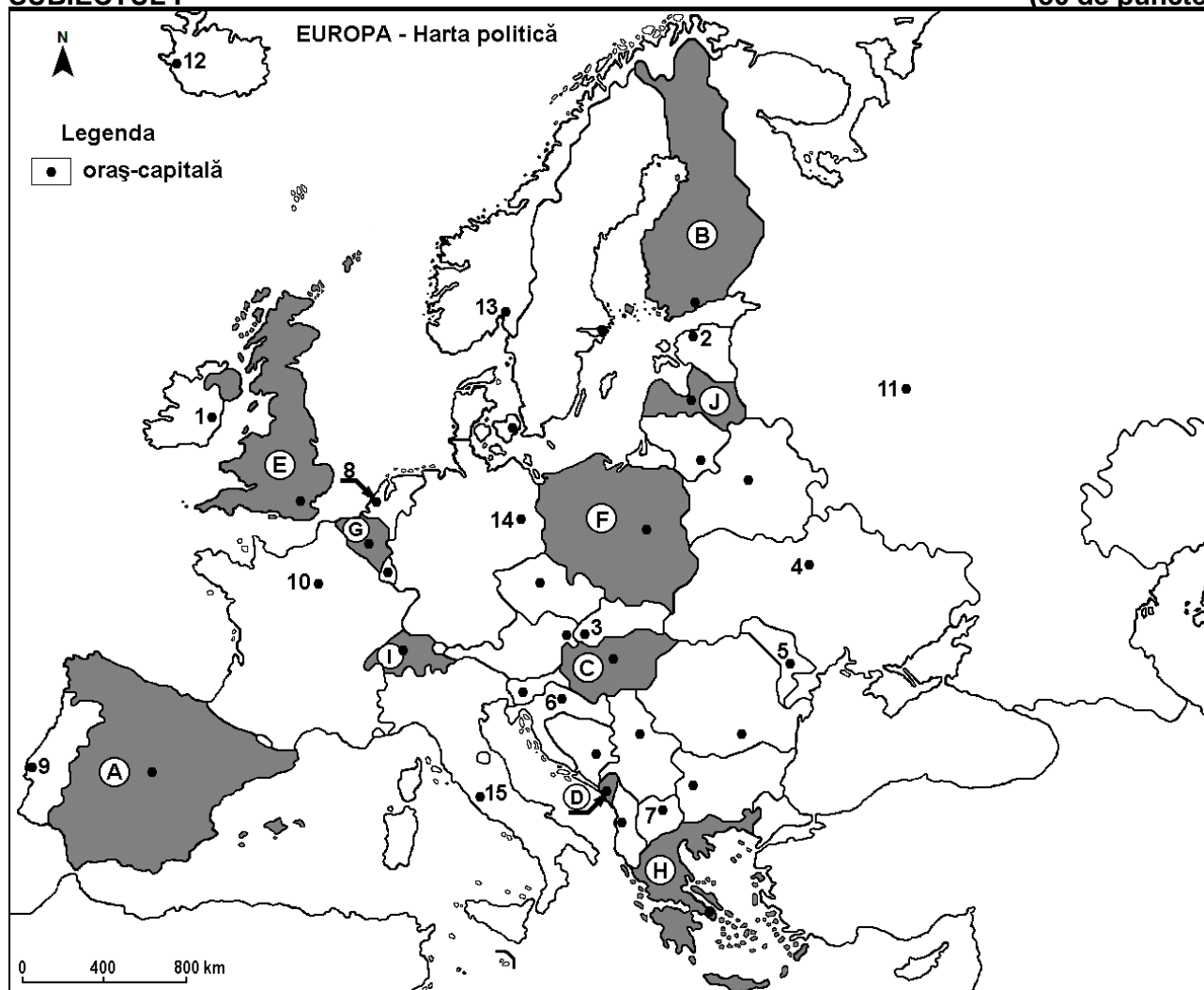
Simulare

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de trei ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Harta de mai sus se referă la subiectul I A – E. Pe hartă sunt marcate state cu litere și orașe - capitală cu numere.

A. Precizați:

1. numele statului marcat, pe hartă, cu litera **F**;
2. numele orașului-capitală marcat, pe hartă, cu numărul **5**. **4 puncte**

B. Scrieți, pe foaia de examen, răspunsurile corecte care completează afirmațiile de mai jos:

1. Orașul-capitală marcat, pe hartă, cu numărul **1** se numește ...
2. Statul marcat, pe hartă, cu litera **I** se numește ...
3. Orașul Podgorica este capitala statului marcat, pe hartă, cu litera ... **6 puncte**

C. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare răspunsului corect pentru fiecare dintre afirmațiile de mai jos:

1. Orașul-capitală marcat, pe hartă, cu numărul **7** se numește:
a. Sarajevo   b. Skopje   c. Tirana   d. Zagreb   **2 puncte**

2. Orașul-capitală Amsterdam este marcat, pe hartă, cu numărul:
a. 8   b. 10   c. 13   d. 14   2 puncte
3. Fluviul Nipru străbate orașul-capitală marcat, pe hartă, cu numărul:
a. 2   b. 4   c. 5   d. 11   2 puncte
4. Statul marcat, pe hartă, cu litera **B** se numește:
a. Belarus   b. Estonia   c. Finlanda   d. Lituania   2 puncte
5. În partea de nord-est a statului marcat, pe hartă, cu litera **A** se află Munții:
a. Apenini   b. Carpați   c. Dinarici   d. Pirinei   2 puncte

D. Prezentați trei deosebiri între **clima** statului marcat, pe hartă, cu litera **E** și **clima** statului marcat, pe hartă, cu litera **H**.

Nota 1: Deosebirile se pot referi la oricare dintre următoarele elemente de **climă**: factori genetici, tip de climă, temperaturi medii anuale/vara/iarna, amplitudine termică, precipitații medii anuale/vara/iarna, vânturi cu frecvență ridicată, alte aspecte climatice.

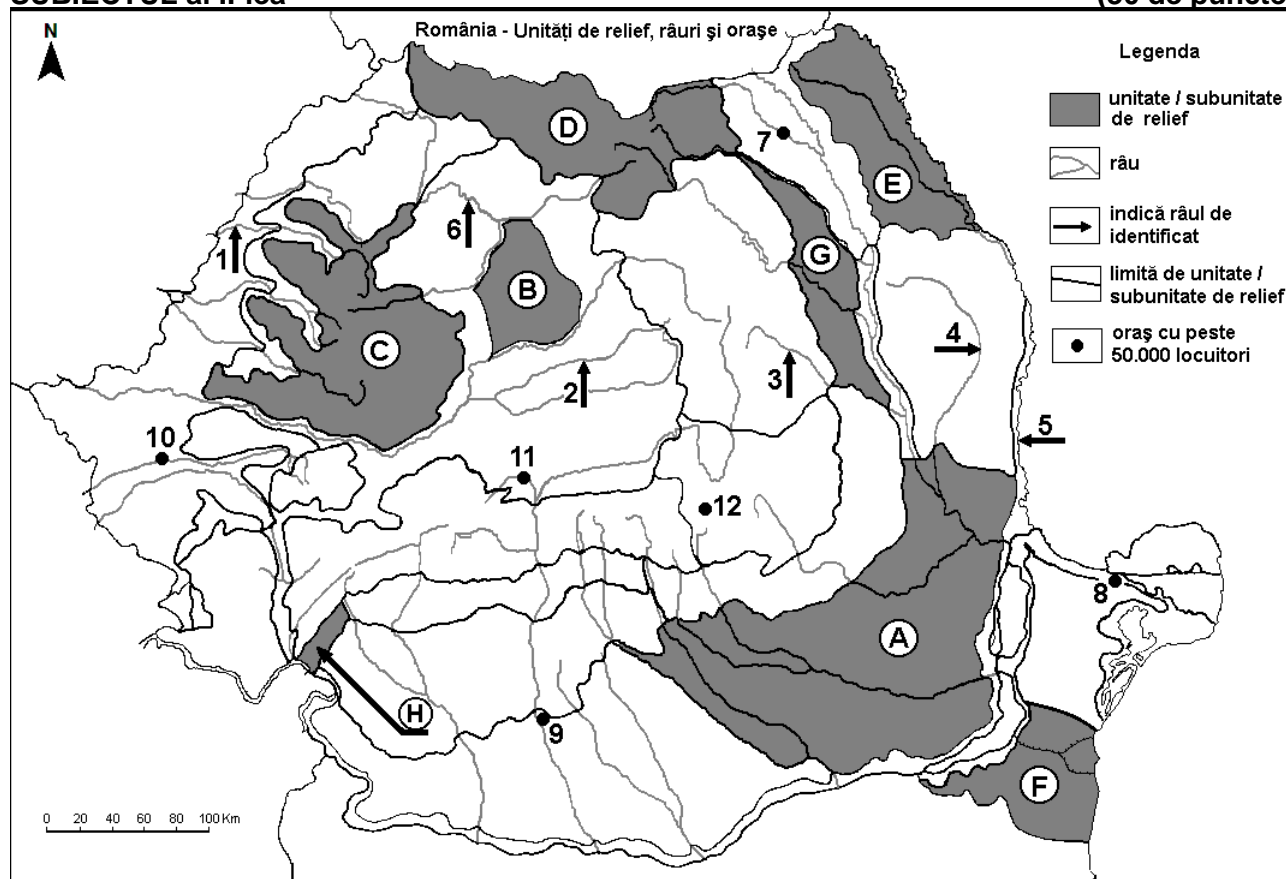
Nota 2: Punctajul complet va fi acordat numai dacă deosebirile vor fi prezentate comparativ și nu separat.

Nota 3: Nu este necesară precizarea numelor statelor, se poate face referire la statele respective cu literele cu care sunt marcate pe hartă. **6 puncte**

- E. 1. Explicați faptul că în statul marcat, pe hartă, cu litera **G** densitatea populației este mare.
2. Precizați numele a două unități de relief din statul marcat, pe hartă, cu litera **C**. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Harta de mai sus se referă la subiectul II A – D. Pe hartă sunt marcate unități de relief cu litere, râuri cu numere de la 1 la 6 și orașe cu numere de la 7 la 12.

A. Precizați:

1. numele orașului marcat, pe hartă, cu numărul 11;
2. numele râului marcat, pe hartă, cu numărul 4. **4 puncte**

B. Scrieți, pe foaia de examen, răspunsurile corecte care completează afirmațiile de mai jos:

1. Orașul marcat, pe hartă, cu numărul 8 se numește ...
2. Influențe climatice submediteraneene pătrund în unitatea de relief marcată, pe hartă, cu litera ...
3. Râul marcat, pe hartă, cu numărul 5 se numește ... **6 puncte**

C. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare răspunsului corect pentru fiecare dintre afirmațiile de mai jos:

- Orașul marcat, pe hartă, cu numărul 7 este străbătut de râul:
a. Bistrița   b. Moldova   c. Siret   d. Suceava   **2 puncte**
- Soluri din clasa molisoluri (de tip cernoziom) se găsesc pe suprafețe mari în unitățile de relief marcate, pe hartă, cu literele:
a. A și F   b. B și C   c. D și E   d. G și H   **2 puncte**
- Relief vulcanic s-a format în unitatea de relief marcată, pe hartă, cu litera:
a. A   b. D   c. E   d. G   **2 puncte**
- Râul marcat, pe hartă, cu numărul 6 se numește:
a. Barcău   b. Crișul Repede   c. Mureș   d. Someș   **2 puncte**
- Orașul marcat, pe hartă, cu numărul 9 se numește:
a. Alexandria   b. Craiova   c. Râmnicu Vâlcea   d. Slatina   **2 puncte**

D. Prezentați trei deosebiri între **relieful** unității marcate, pe hartă, cu litera **C** și **relieful** unității marcate, pe hartă, cu litera **E**.

Nota 1: Deosebirea se pot referi la oricare dintre următoarele aspecte ale **reliefului**: mod de formare, categorii/tipuri de roci pe care s-a format relieful, altitudini, gradul de fragmentare, trepte de relief, tipuri genetice de relief, orientarea culmilor și a văilor principale, dispunerea depresiunilor, alte aspecte specifice ale reliefului.

Nota 2: Punctajul complet va fi acordat numai dacă cele trei deosebiri vor fi prezentate comparativ și nu separat.

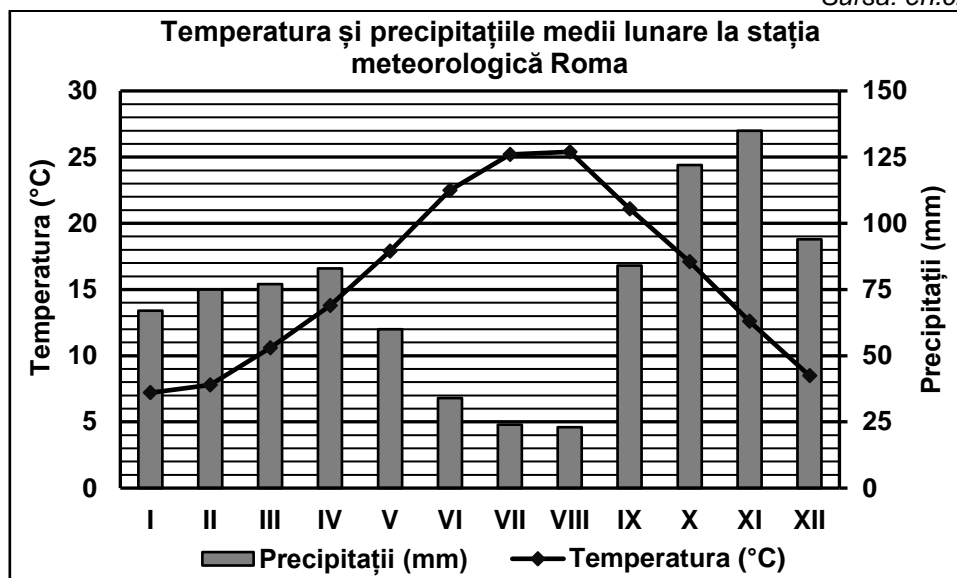
Nota 3: Nu este necesară precizarea numelor unităților de relief, se poate face referire la unitățile de relief respective cu literele cu care sunt marcate pe hartă. **6 puncte**

E. Prezentați o cauză și o consecință ale bilanțului (sporului) natural negativ al populației României. **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Reprezentarea grafică de mai jos se referă la subiectul III A-B și prezintă temperatura și precipitațiile medii lunare de la stația meteorologică din orașul-capitală Roma.

Sursa: en.climate-data.org

A. Precizați:

- valoarea minimă a temperaturii medii lunare, precum și luna în care se înregistrează;
- valoarea maximă a cantității de precipitații medii lunare, precum și luna în care se înregistrează. **4 puncte**

- B. 1.** Calculați amplitudinea termică medie anuală.
2. Calculați diferența dintre cea mai ridicată și cea redusă cantitate de precipitații medii lunare.
3. Precizați tipul de climă.

6 puncte

C. Pentru **Serbia**, precizați:

1. numele a patru state vecine;
2. numele a două unități de relief;
3. numele a trei cursuri de apă;
4. numele orașului-capitală.

10 puncte

D. Tabelul de mai jos se referă la subiectul **III D-E** și precizează numele a trei fluvii europene, precum și țara în care acestea își au izvoarele.

Fluviul	Țara în care își are izvoarele
Dunărea	Germania
Rin	Elveția
Sena	Franța

Precizați numele:

1. țării în care este situată gura de vărsare a fluviului Rin;
2. unității acvatice în care se varsă fluviul Sena;
3. a patru orașe-port situate la fluviul Dunărea.

6 puncte

E. Precizați numele:

1. a trei unități de relief pe care le străbate sau le delimitează fluviul Dunărea;
2. celui mai mare port fluvial, ca volum al traficului de mărfuri, situat pe fluviul Rin, în Germania.

4 puncte

Examenul național de bacalaureat 2024
Proba E. d)
Geografie

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Simulare

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

A. Se acordă câte 2p pentru fiecare răspuns corect:

1. **F** – Polonia;   2. **5** – Chișinău.

Total (1+2) = 4 puncte

B. Se acordă câte 2p pentru fiecare răspuns corect:

1. **1** – Dublin;   2. **I** – Elveția;   3. **D**.

Total (1+2+3) = 6 puncte

C. Se acordă câte 2p pentru fiecare răspuns corect:

1. **b**;   2. **a**;   3. **b**;   4. **c**;   5. **d**.

Total (1+2+3+4+5) = 10 puncte

D. Se acordă câte 2p pentru fiecare deosebire corect prezentată între clima statului marcat, pe hartă, cu litera **E** (Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord) și clima statului marcat, pe hartă, cu litera **H** (Grecia).

Nota 1: Deosebirile se pot referi la oricare dintre următoarele elemente de **climă**: factori genetici, tip de climă, temperaturi medii anuale/vara/iarna, amplitudine termică, precipitații medii anuale/vara/iarna, vânturi cu frecvență ridicată, alte aspecte climatice.

Nota 2: Punctajul complet va fi acordat numai dacă deosebirile vor fi prezentate comparativ și nu separat. Pentru prezentarea separată a celor două state se acordă jumătate de punctaj.

Nota 3: Nu este necesară precizarea numelor statelor, se poate face referire la statele respective cu literele cu care sunt marcate pe hartă.

Pentru fiecare răspuns parțial corect/incomplet se acordă câte 1p. În situația în care candidatul precizează, de exemplu: „În statul marcat, pe hartă, cu litera E se înregistrează precipitații mai bogate comparativ cu statul marcat, pe hartă, cu litera H, unde precipitațiile sunt mai reduse”, dar nu precizează concret valoarea precipitațiilor, se acorda 1p.

Total 6 puncte

E. 1. Se acordă **2p** pentru o explicație corectă. Pentru răspuns parțial corect/incomplet se acordă 1p. În situația în care candidatul precizează, de exemplu, doar relief/climă/dezvoltare economică etc., fără însă a prezenta o explicație completă, se acordă 1p.

2. Se acordă câte **1p** pentru numele fiecărei unități de relief din Ungaria.

Total 4 puncte

SUBIECTUL al II-lea **(30 de puncte)**

A. Se acordă câte 2p pentru fiecare răspuns corect:

1. **11** – Sibiu;   2. **4** – Bârlad.

Total (1+2) = 4 puncte

B. Se acordă câte 2p pentru fiecare răspuns corect:

1. **8** – Tulcea;   2. **H**;   3. Prut

Total (1+2+3) = 6 puncte

C. Se acordă câte 2p pentru fiecare răspuns corect:

1. **d**;   2. **a**;   3. **b**;   4. **d**;   5. **d**.

Total (1+2+3+4+5) = 10 puncte

D. Se acordă câte 2p pentru fiecare deosebire corect prezentată între relieful unității marcate, pe hartă, cu litera **C** (Munții Apuseni) și relieful unității marcate, pe hartă, cu litera **E** (Câmpia Moldovei/Jijiei).

Nota 1: Deosebirile se pot referi la oricare dintre următoarele aspecte ale **reliefului**: mod de formare, categorii/tipuri de roci, altitudini, gradul de fragmentare, trepte de relief, tipuri genetice de relief, orientarea culmilor și a văilor principale, dispunerea depresiunilor, alte aspecte specifice ale reliefului.

Nota 2: Punctajul complet va fi acordat numai dacă deosebirile vor fi prezentate comparativ și nu separat. Pentru tratarea separată a celor două unități de relief se acordă jumătate din punctaj.

Nota 3: Nu este necesară precizarea numelor unităților de relief. Se poate face referire la unitățile de relief respective cu literele cu care sunt marcate pe hartă.

Pentru fiecare răspuns parțial corect/incomplet se acordă câte 1p. În situația în care candidatul precizează, de exemplu, „În unitatea de relief marcată, pe hartă, cu litera C se înregistrează altitudini mai mari comparativ cu unitatea de relief marcată, pe hartă, cu litera E, unde altitudinile sunt mai mici”, dar nu precizează concret valoarea altitudinilor, se acordă 1p. **Total 6 puncte**

E. Se acordă **2p** pentru o cauză și **2p** pentru o consecință corect prezentate. Pentru fiecare răspuns parțial corect/incomplet se acordă 1p.

- pentru o cauză: *In situația în care candidatul precizează, de exemplu, doar natalitate/mortalitate/condiții economice etc., fără însă a prezenta cauza complet, se acordă 1p.*

- pentru o consecință: *In situația în care candidatul precizează, de exemplu, doar scăderea numerică a populației/scăderea numerică a forței de muncă/creșterea vârstei de pensionare etc., fără însă a prezenta consecința complet, se acordă 1p.*

Total 4 puncte

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Se acordă 4p astfel:

1. se acceptă orice valoare cuprinsă între 7°C și 8°C – **1p**;

2. se acceptă orice valoare cuprinsă între 134 mm și 136 mm – **1p**;

ianuarie / I – **1p**;

noiembrie / XI – **1p**.

Total (1+2) = 4 puncte

B. 1. se acceptă orice valoare cuprinsă între 17°C și 19°C – **2p**;

2. se acceptă orice valoare cuprinsă între 109 mm și 113 mm – **2p**;

3. climă mediteraneeană – **2p**.

Total (1+2+3) = 6 puncte

C. Se acordă câte 1p pentru fiecare element:

1. 4 state vecine – **4p** (câte 1p pentru fiecare);

2. 2 unități de relief – **2p** (câte 1p pentru fiecare);

3. 3 cursuri de apă – **3p** (câte 1p pentru fiecare);

4. Belgrad – **1p**.

Total (1+2+3+4) = 10 puncte

D. 1. Țările de Jos (Olanda/Nederland/Netherlands) – **1p**;

2. Marea Mâneicii (se acceptă și Oceanul Atlantic) – **1p**;

3. numele a 4 orașe-port situate la fluviul Dunărea – **4p** (pot fi din Europa sau din România) (câte 1p pentru fiecare).

Total (1+2+3) = 6 puncte

E. 1. 3 unități de relief pe care le străbate sau le delimitează fluviul Dunărea – **3p** (câte 1p pentru fiecare);

2. Duisburg – **1p**.

Total (1+2) = 4 puncte

Examenul național de bacalaureat 2024
Proba E. d)

Logică, argumentare și comunicare

Simulare

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

A. Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre enunțurile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Procesul de demonstrare este ansamblul de :

- a. premise din care urmează să conchidem teza
- b. raționamente prin care conchidem fundamentul din teză
- c. raționamente prin care conchidem teza din fundament
- d. teze din care urmează să conchidem premisele

2. Raționamentul „Niciun animal de companie nu este neîndrăgit de către copii; fiind știut faptul că toate animalele de companie sunt îndrăgite de către copii.” este:

- a. o conversiune simplă
- b. o obversiune validă
- c. un silogism
- d. conversiune prin accident

3. Între termenii *medic* și *tânăr* există un raport logic de:

- a. încrucișare
- b. identitate
- c. ordonare
- d. contrarietate

4. Cuantorul propoziției „Toate autoturismele electrice sunt mașini nepoluante.” este:

- a. toate autoturismele
- b. toate autoturismele electrice
- c. sunt
- d. toate

5. Cerința ca, *asemănările obiectelor situate în aceeași clasă să fie mai importante și mai numeroase decât deosebirile*, într-o clasificare corectă, este o cerință impusă de regula:

- a. consistenței
- b. omogenității
- c. clarității și preciziei
- d. completitudinii

6. Din punct de vedere intensional, termenul *fratele meu* este:

- a. absolut, abstract
- b. vid, general
- c. relativ, concret
- d. general, nevid

7. Predicatul logic al propoziției „*Unele instrumente de scris sunt obiecte școlare.*” este:

- a. obiecte școlare
- b. școlare
- c. instrumente
- d. sunt obiecte școlare

8. Este un exemplu de *propoziție universal afirmativă*, propoziția:

- a. Majoritatea filmelor artistice sunt filme de comedie.
- b. Multe ramuri sportive sunt activități plăcute tinerilor.
- c. Toți studenții sunt absolvenți de liceu care au promovat examenul de bacalaureat.
- d. Ceasurile de birou cu mecanism mecanic nu sunt instrumente de măsurare a vitezei.

9. Propoziția „Deținătorii de diplomă de licență sunt absolvenți de facultate.” este un tip de propoziție categorică:

- a. particulară negativă
- b. universală negativă
- c. particulară afirmativă
- d. universală afirmativă

10. Propoziției categorice „*Unele plante sunt flori.*” îi corespunde formula:

- a. SaP
- b. SiP
- c. SeP
- d. SoP

20 de puncte

B. Se consideră termenii A, B, C, D și E astfel încât termenul A este specie a termenului B și, totodată, gen al termenului C. Termenul D se află în raport de încrucișare cu termenii A și B, dar în raport de opoziție cu termenul C, fiind, totodată, gen al termenului E. Termenul B se află în raport de opoziție cu termenul E.

1. Reprezentați, prin metoda diagramelor Euler, pe o diagramă comună, raporturile logice dintre cei cinci termeni. **2 puncte**

2. Stabiliți, pe baza raporturilor existente între termenii A, B, C, D și E, care dintre următoarele propoziții sunt adevărate și care sunt false (notați propozițiile adevărate cu litera **A**, iar propozițiile false cu litera **F**):

- a) Toți C sunt A.   c) Niciun D nu este C.   e) Niciun E nu este C.   g) Niciun C nu este E.
b) Toți B sunt A.   d) Toți D sunt E.   f) Unii C nu sunt B.   h) Unii A nu sunt B.

8 puncte

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Se dau următoarele propoziții:

1. *Niciun președinte nu este rege.*
2. *Toți antreprenorii sunt persoane care își asumă riscuri.*
3. *Unele clădiri sunt opere de artă.*
4. *Unii profesioniști nu sunt oameni tratați cu respectul cuvenit.*

A. Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, subalterna propoziției 1, contrara propoziției 2, contradictoria propoziției 3 și supraalterna propoziției 4. **8 puncte**

B. Aplicați explicit operațiile de conversiune și obversiune, pentru a deriva conversa și obversa corecte ale fiecăreia dintre propozițiile 2 și 3, atât în limbaj formal, cât și în limbaj natural. **8 puncte**

C. Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, conversa obversei contrarei propoziției 1, respectiv, obversa supraalternei propoziției 3. **6 puncte**

D. Doi elevi, X și Y, opinează astfel:

X: *Dacă toți tigrii sunt feline, atunci toate felinele sunt tigri.*

Y: *Unele activități economice nu sunt legale, deoarece unele activități economice sunt ilegale.*

Pornind de la această situație:

- a. scrieți, în limbaj formal, opiniile celor doi elevi; **4 puncte**
- b. precizați corectitudinea/incorectitudinea logică a raționamentelor formalizate; **2 puncte**
- c. explicați corectitudinea/incorectitudinea logică a raționamentului elevului X. **2 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Se dau următoarele moduri silogistice: eae-2, iae-4.

a) Scrieți schemele de inferență corespunzătoare modurilor silogistice date. **4 puncte**

b) Construiți, în limbaj natural, un silogism care să corespundă uneia dintre schemele de inferență scrise la subpunctul a). **2 puncte**

c) Verificați explicit, prin metoda diagramelor Venn, validitatea modurilor silogistice date, precizând totodată decizia rezultată din reprezentarea grafică (de exemplu: mod silogistic valid/mod silogistic nevalid). **8 puncte**

B. Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, un silogism valid, prin care să justificați propoziția “*Unele vehicule sunt nepoluante.*” **6 puncte**

C. Se dă următorul silogism: *Dacă unele alegeri nu sunt regretate, atunci unele alegeri nu sunt decizii pripite, știind faptul că toate deciziile pripite sunt regretate.*

Pe baza silogismului dat, pentru fiecare dintre următoarele enunțuri scrieți, pe foaia de examen, cifra corespunzătoare și notați în dreptul ei litera A, dacă apreciați că enunțul este adevărat, sau F, dacă apreciați că enunțul este fals:

1. Termenul mediu este distribuit în premisa majoră.
2. Concluzia este o propoziție particulară negativă.
3. Termenul major este distribuit atât în premisa majoră, cât și în concluzie.
4. Termenul minor al silogismului este *decizii pripite*.

4 puncte

D. Se dă următoarea definiție:

Pictura este activitatea cu care se ocupă pictorii.

- a) Menționați o regulă de corectitudine pe care o încalcă definiția dată. **2 puncte**
- b) Precizați o regulă de corectitudine a definirii, alta decât cea menționată la subpunctul a) **2 puncte**
- c) Construiți o definiție care să o încalce, având ca definit termenul „*pictura*”. **2 puncte**

Examenul național de bacalaureat 2024
Proba E. d)

Logică, argumentare și comunicare

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Simulare

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- **Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.**
- **Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.**
- **Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.**

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

A. câte 2 puncte pentru fiecare răspuns corect, astfel:

1-c, 2-b, 3-a, 4-d, 5-b, 6-c, 7-a, 8-c, 9-d, 10-b

10x2p= **20 puncte**

B.

1. reprezentarea corectă, prin metoda diagramelor Euler, pe o diagramă comună, a raporturilor logice dintre cei cinci termeni **2 puncte**

2. câte 1 punct pentru fiecare răspuns corect, astfel:

a-A, b-F, c-A, d-F, e-A, f-F, g-A, h-F

8x1p= **8 puncte**

SUBIECTUL al II-lea **(30 de puncte)**

A. - câte 1 punct pentru construirea, în limbaj formal, a fiecăreia dintre cele patru propoziții: subalternă propoziției 1 (SoP), contrara propoziției 2 (SeP), contradictoria propoziției 3 (SeP), supraalternă propoziției 4 (SeP) **4x1p=4 puncte**

- câte 1 punct pentru construirea, în limbaj natural, a fiecăreia dintre cele patru propoziții

4x1p=**4 puncte**

B. - câte 1 punct pentru aplicarea explicită a celor două operații, pentru a deriva conversa și obversa corecte ale fiecăreia dintre propozițiile 2 și 3, în limbaj formal **(2x1p)+(2x1p)=4 puncte**

- câte 1 punct pentru derivarea, în limbaj natural, a conversei și a obversei fiecăreia dintre propozițiile 2 și 3 **(2x1p)+(2x1p)=4 puncte**

C. - câte 1 punct pentru construirea, în limbaj formal, a conversei obversei contrarei propoziției 1 ($\sim$ PeS/ $\sim$ PoS), respectiv, a obversei supraalternei propoziției 3 (Se $\sim$ P) **2x1p=2 puncte**

- câte 2 puncte pentru construirea, în limbaj natural, a fiecăreia dintre cele două propoziții cerute

2x2p=**4 puncte**

D.

a) câte 2 puncte pentru scrierea, în limbaj formal, a fiecăreia dintre raționamentele celor doi elevi (X: SaP $\rightarrow$ PaS, respectiv Y: SiP $\rightarrow$ So $\sim$ P) **2x2p=4 puncte**

b) câte 1 punct pentru precizarea corectitudinii/incorectitudinii logice a fiecăruia dintre cele două raționamente formalizate (de exemplu, X: SaP $\rightarrow$ PaS, conversiune nevalidă, Y: SiP $\rightarrow$ So $\sim$ P obversiune validă) **2x1p=2 puncte**

c) explicarea corectitudinii/incorectitudinii logice a raționamentului elevului X (de exemplu, X: SaP $\rightarrow$ PaS conversiune nevalidă, se încalcă legea distribuirii termenilor, termenul P apare distribuit în concluzie dar nu este distribuit în premisă) **2 puncte**

Notă: În situația în care candidatul explică incorectitudinea logică a raționamentului elevului X prin precizarea doar a legii distribuirii termenilor, fără a indica modul în care a fost încălcată legea se acordă 1 punct din cele 2 posibile.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A.

a) câte 2 puncte pentru scrierea schemei de inferență corespunzătoare fiecăruia dintre cele două moduri silogistice date, astfel:

PeM   PiM

SaM   MaS

SeP   SeP

2x2p=4 puncte

b) construirea, în limbaj natural, a unui silogism care să corespundă uneia dintre schemele de inferență scrise la subpunctul a) **2 puncte**

c) - câte 3 puncte pentru verificarea explicită, prin metoda diagramelor Venn (reprezentare grafică), a validității fiecăruia dintre cele două moduri silogistice **2x3p=6 puncte**

- câte 1 punct pentru precizarea deciziei privind validitatea fiecărui mod silogistic, astfel: eae-2, mod silogistic valid; iae-4, mod silogistic nevalid **2x1p=2 puncte**

Notă: Punctajul se acordă numai în situația în care decizia privind validitatea fiecărui mod silogistic rezultă din reprezentarea grafică a acestuia.

B. câte 3 puncte pentru construirea oricărui silogism valid care să justifice propoziția dată, în fiecare dintre cele două limbaje cerute **2x3p=6 puncte**

C. câte 1 punct pentru fiecare răspuns corect, astfel:

1-F, 2-A, 3-A, 4-F

4x1p=4 puncte

D.

a) menționarea unei reguli de corectitudine pe care o încalcă definiția dată **2 puncte**

b) - precizarea oricărei alte reguli de corectitudine a definiției, diferită de regula de la subpunctul a) **2 puncte**

c)- construirea definiției cerute

2 puncte

2 puncte

Examenul național de bacalaureat 2024

Proba E. d)

Psihologie

Simulare

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Senzația este procesul psihic elementar care redă însușirile obiectelor:

- a. în totalitate   b. în imagini separate   c. în imagini bogate   d. în imagini unitare

2. Faptul că imaginea perceptivă cuprinde pe lângă însușirile esențiale ale obiectului și pe cele de detaliu, înseamnă că ea este:

- a. secundară   b. bogată în conținut   c. fragmentară   d. săracă în conținut

3. Imaginea motorului cu aprindere prin scânteie, în procesul reprezentării, se formează:

- a. față în față cu obiectul   c. prin explorare primară
b. aici și acum   d. în absența obiectului

4. Manuscrisul primei cărți din seria Harry Potter a fost respins de 12 editori înainte ca Bloomsbury să o publice. Cu privire la acest aspect autoarea, Joanne K. Rowling, spunea: „Eșecul nu este nimic altceva decât o lecție. Dacă m-aș fi oprit din a scrie, astăzi nu mai eram unde sunt.” Situația prezentată mai sus este un exemplu de:

- a. curaj   c. calmitate
b. independență   d. perseverență

5. Convertirea frecventă și nemotivată a stărilor afective, pozitive și negative, unele în altele indică:

- a. o maturizare afectivă a individului   c. o instabilitate afectivă a individului
b. o stabilitate afectivă a individului   d. un echilibru afectiv al individului

6. Când atenția se manifestă în plan subiectiv, aceasta este receptată ca fiind:

- a. o stare de relaxare rezultată din selectarea energiei psiho-nervoase
b. o stare de încordare rezultată din concentrarea energiei psiho-nervoase
c. o stare de relaxare rezultată din stabilitatea energiei psiho-nervoase
d. o stare de relaxare rezultată din mobilitatea energiei psiho-nervoase

7. Din punctul de vedere al proceselor psihice reglatorii, în vederea depășirii unui obstacol, omul își mobilizează:

- a. percepția   b. efortul mnemotehnic   c. efortul fizic   d. efortul voluntar

8. Teoria relativității a lui Einstein a revoluționat întregul domeniu de cunoaștere, în fizică. Acesta este un exemplu edificator pentru nivelul de creativitate:

- a. inovativă   b. inventivă   c. emergentă   d. productivă

9. Alex învață la filosofie pentru că îl interesează și îl pasionează. Acest exemplu evidențiază prezența:

- a. motivației cognitive   c. motivației pozitive
b. motivației negative   d. motivației moral-spirituale

10. Anita simte tristețe atunci când bunica ei se îmbolnăvește. Acest exemplu ilustrează:

- a. o dispoziție afectivă   b. o pasiune   c. o emoție curentă   d. o emoție superioară

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Se dă următorul text:

Locul central al imaginației în manifestarea personalității poate fi îndeplinit numai în condițiile unei strânse legături cu gândirea care-i susține, verifică și evaluează rezultatele și o ferește de greșeli și alunecări în fantezii inutile.

- a) Precizați înțelesul a două procese/fenomene psihice la care se face referire în text. **6 puncte**
b) Menționați trei caracteristici ale unuia dintre procesele/fenomenele psihice din text și precizate la subpunctul a). **6 puncte**
c) Explicați, în aproximativ o pagină, modul specific în care interacționează procesele/fenomenele psihice vizate de text și precizate la subpunctul a), utilizând termenii în sensul specific psihologiei. **8 puncte**
d) Ilustrați, printr-un exemplu concret, una dintre formele imaginației. **4 puncte**
e) Argumentați un punct de vedere personal referitor la faptul că strategiile rezolutive, deși numeroase, pot fi grupate în două mari categorii în funcție de tipul de problemă și de mijloacele utilizate în rezolvarea lor. **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, următorul text:

„Născută într-o familie de intelectuali, educată în buna tradiție a școlii românești, formată ca medic de titanii școlii românești de medicină care i-au fost dascăli, marcată de contactul cu strălucirea intelectuală a României interbelice, personalitatea Anei Aslan era un amestec de inteligență lucidă, temeritate, perseverență, feminitate și romantism. Ana Aslan își venera maestrul. Considera ingratitudea un păcat de neiertat. Căuta adevărul cu obstinație. Citez: „Urâsc minciuna, pe care o consider cea mai gravă insultă adusă demnității intelectuale a omului. Minciuna este infinit mai gravă decât eroarea; ea reprezintă eroarea premeditată și acceptată ca atare”.

Iată cum o descrie Valentin Lipatti: "Această mare doamnă era o apariție delicată, fragilă, la care te izbea privirea. Părea că întreaga sa inteligență era concentrată în ochii mari verzi-căprui, alături de curiozitate, ironie, voința de a trăi și munci. (...) Orele pe care le-am petrecut de vorbă cu Ana Aslan au însemnat pentru mine și o explorare a personalității sale - amestec ciudat și fascinant de inteligență și ironie, de entuziasm copilăresc și de timiditate, de exigență și rigoare, de automulțumire și de egoism, dar și de dăruire de sine. (...) O privire pătrunzătoare, care anihila orice intenție de a te dedubla în vreun fel, intenție inutilă dealtfel în fața spiritului său de observație și mai ales al intuiției sale... Prin ce secret această apariție fragilă domina prin simpla ei prezență orice adunare în care apărea? Feminină, de o eleganță sobră, de mare rafinament, exigentă cu colaboratorii, dar mai ales cu ea însăși, personalitatea Anei Aslan era un uluitor aliaj de austeritate, voință, riguroasă disciplină, sensibilitate, dragoste de viață și înțeleaptă înțelegere pentru cei din jurul său. O viață de luptă, de decepții și triumf, îngropase undeva adânc o dureroasă vulnerabilitate și dorință de afecțiune. Dăruirea cu care și-a îmbrățișat profesiunea nu a lăsat loc întemeierii unei familii. (...) Dincolo de rigoarea cu care își controla și își stăpânea exteriorizările, preferința pentru muzica lui Grieg și Chopin îi trăda sensibilitatea delicată și puternică."

(...) Personalitatea sa este fascinantă: îmbrăcată mereu la patru ace, cu o siluetă filiformă, distantă dar respectuoasă, mereu aranjată și coafată, retrasă și totuși cordială. Ca orice om care se dăruiește unui țel atât de mistuitor, Ana Aslan a avut o disciplină de viață și o rigoare incredibilă. Respecta normele sociale și, chiar dacă lua masa singură, nu mânca niciodată fără să fie îmbrăcată elegant, parfumată și fără să poarte bijuteriile preferate. Spunea despre sine, într-un interviu, că i-au plăcut oamenii și poveștile lor de viață, chiar dacă nu a fost mereu înțeleasă de cei din jur. A ales să nu se căsătorească niciodată și să nu aibă copii. A ales, mai presus de orice, medicina. Prefera să își aducă hainele de la o casă de modă din Milano și mărturisea că, în anii studenției, era dispusă să își aloce banii pe o lună pe o rochie, dar o rochie frumoasă. Muncea mult, până la 12 ore pe zi, dar știa și să fie mondenă: juca bridge, asculta muzică și mergea la spectacole de balet."

(<http://www.fundatiaanaaslan.ro/books/inmemoriam.pdf>)

Pornind de la textul dat, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, conform teoriei lui C. G. Jung, tipul temperamental al Anei Aslan. Precizați, din text, două idei/afirmații prin care să justificați răspunsul dat. Punctajul se acordă pentru:
  - a. menționarea tipului temperamental al Anei Aslan, conform teoriei lui C.G. Jung **2 puncte**
  - b. precizarea, din text, a oricăror două idei/afirmații prin care se justifică răspunsul dat **4 puncte**
2. Considerați că Ana Aslan este o persoană inteligentă? Precizați, prin apel la text, un motiv prin care să susțineți răspunsul dat. **4 puncte**
3. Textul precizează, cu privire la Ana Aslan, faptul că *a avut o disciplină de viață și o rigoare incredibilă*. Menționați, pe baza textului dat, două motive care susțin această afirmație. **6 puncte**
4. Prezentați, într-o jumătate de pagină, caracterul Anei Aslan, conform teoriei lui G.W. Allport, evidențiind o trăsătură cardinală și două trăsături principale ale caracterului acesteia. Punctajul se acordă pentru:
  - a. evidențierea unei trăsături cardinale a caracterului Anei Aslan **2 puncte**
  - b. evidențierea oricăror două trăsături principale ale caracterului Anei Aslan **4 puncte**
  - c. coerența prezentării **1 punct**
  - d. încadrarea în limita de spațiu precizată **1 punct**
5. Argumentați afirmația potrivit căreia *convingerile sunt adevărate idei-forță care orientează și susțin comportamentul în atingerea scopurilor propuse*. **6 puncte**

Examenul național de bacalaureat 2024
Proba E. d)
Psihologie
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Simulare

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

-câte 3 puncte pentru fiecare răspuns corect, astfel:

1-b, 2-b, 3-d, 4-d, 5-c, 6-b, 7-d, 8-c, 9-a, 10-c

10x3p=30 puncte

SUBIECTUL al II-lea **(30 de puncte)**

a) - câte 1 punct pentru menționarea oricăror două procese/fenomene psihice la care face referire textul **2x1p=2 puncte**

- câte 2 puncte pentru precizarea înțelesului fiecărui concept menționat **2x2p=4 puncte**

b) - câte 2 puncte pentru menționarea oricăror trei caracteristici ale unuia dintre procesele/fenomenele psihice menționate la subpunctul a) **3x2p=6 puncte**

c) – explicarea cerută: explicare adecvată cu încadrarea în limita de spațiu precizată (± un sfert de pagină – 8p./ explicare adecvată fără încadrarea în limita de spațiu precizată – 6p /explicare superficială, neconvingătoare – 3p. **8 puncte**

d) - ilustrarea cerută: scrierea oricărui exemplu concret, adecvat – 4p./ scrierea unei explicații corecte, dar la nivel teoretic, fără a formula însă un exemplu concret – 2p. **4 puncte**

e) - argumentarea punctului de vedere cerut: argumentare convingătoare – 6p/ argumentare neconvingătoare, superficială – 2p **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

1. a. menționarea tipului temperamental al Anei Aslan, conform teoriei lui C.G. Jung (introvertit) **2 puncte**

b. câte 2 puncte pentru precizarea, din text, a oricăror două idei/afirmații prin care se justifică răspunsul dat **2x2p=4 puncte**

2. - menționarea unui răspuns în concordanță cu informațiile din text (de exemplu: *Ana Aslan era o persoană inteligentă*) **1 punct**

- precizarea, prin apel la text, a unui motiv prin care se susține răspunsul dat **3 puncte**

3. câte 3 puncte pentru menționarea, pe baza textului dat, a oricăror două motive care susțin afirmația că *Ana Aslan a avut o disciplină de viață și o rigoare incredibilă* **2x3p=6 puncte**

4. a. evidențierea unei trăsături cardinale a caracterului Anei Aslan **2 puncte**

b. câte 2 puncte pentru evidențierea oricăror două trăsături principale **2x2p=4 puncte**

c. coerența prezentării **1 punct**

d. încadrarea în limita de spațiu precizată(1/2pagină ± 1 rând) **1 punct**

5. - argumentarea afirmației date : argumentare convingătoare, cu respectarea caracterului formal al construirii argumentării (premisă, conectori logici, concluzie)– 6p./ argumentare neconvingătoare, superficială – 2p. **6 puncte**

Examenul național de bacalaureat 2024
Proba E. d)
Sociologie

Simulare

Profilul umanist din filiera teoretică.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Educația directă, bazată pe identificarea și imitarea modelului parental, în vederea formării și integrării sociale a copilului, reprezintă modalități specifice funcției de socializare a:

a. familiei	c. sistemului politic democratic
b. grupului extern	d. instituțiilor birocratice de presiune

2. Instituția socială în care individul își manifestă seturi de credințe, simboluri și practici religioase este:

a. școala de proximitate	c. biserica
b. familia aflată în criză	d. grupul mic

3. Organizațiile care au drept scop obținerea puterii politice sunt:

a. partidele politice	c. organizațiile non-guvernamentale
b. grupurile primare	d. firmele

4. Familia alcătuită dintr-o pereche maritală și copii este:

a. grupul secundar	c. familia extinsă
b. familia monoparentală	d. familia nucleară

5. Principiul care exprimă dreptul statului de a-și fixa propriile reguli, fără niciun amestec din exterior, este:

- a. principiul consacării drepturilor și libertăților omului
- b. principiul guvernării reprezentative
- c. principiul separării puterilor în stat
- d. principiul suveranității naționale

6. Îndepărtarea sau lipsa de interes față de normele, învățăturile și practicile religioase ale Bisericii reprezintă fenomenul de:

a. secularizare subiectivă	c. putere publică
b. autonomie personală	d. industrializare forțată

7. Transmiterea către indivizi a informațiilor, deprinderilor și valorilor pe care societatea le consideră importante pentru viața socială, într-un cadru formal, este îndatorirea:

a. familiei nucleare	c. familiei extinse
b. școlii	d. bisericii

8. Instituția de mari dimensiuni care înglobează o multitudine de alte instituții și care reglementează relațiile de putere în societate este:

a. căsătoria	b. tradiția	c. statul	d. ONG-ul

9. Statutul de independență în raport cu puterea politică și cu ideea de profit, din punct de vedere economic, este specific:

a. partidelor politice	c. organizației non-profit
b. societăților comerciale	d. mass mediei

10. Activitățile cu conținut pedagogic specific, cu caracter opțional/facultativ și care se realizează într-un cadru flexibil, dar organizat, reprezintă forme ale educației:

a. sociale	c. informale
b. formale	d. nonformale

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Se dă următorul text:

Problema distanței sociale dintre familie și școală se pune atunci când cultura de origine a familiei diferă de cea a școlii. Dacă există contradicție între cele două culturi, în general cea a familiei va continua să domine, făcând reușita școlară mult mai dificilă.

- a. Formulați ideea principală a textului. **2 puncte**
- b. Menționați două concepte sociologice din text. **2 puncte**
- c. Precizați înțelesul celor două concepte sociologice, menționate la subpunctul b. **6 puncte**
- d. Explicați, în aproximativ o pagină, modul specific în care interacționează conceptele sociologice menționate la subpunctul b. **8 puncte**
- e. Construiți o ipoteză de cercetare sociologică pornind de la textul dat. **6 puncte**
- f. Argumentați un punct de vedere personal referitor la semnificația socială a *identității culturale* în societatea contemporană. **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Răspundeți fiecăreia dintre următoarele cerințe:

1. Precizați înțelesul noțiunii de *eșantion*. **3 puncte**
2. Menționați două caracteristici ale termenului de *document social*. **6 puncte**
3. Evidențiați o corelație existentă între termenii *grup minoritar* și *sentiment al solidarității de grup* redactând un text coerent, de o jumătate de pagină, în care să îi utilizați în sensul specific sociologiei. Punctajul se acordă pentru:
  - a. utilizarea celor doi termeni în sensul specific sociologiei **2 puncte**
  - b. evidențierea corelației cerute **4 puncte**
  - c. coerența textului redactat **1 punct**
  - d. încadrarea în limita de spațiu precizată **2 puncte**
4. Ilustrați, printr-un exemplu concret, modul în care *fiecărui status și rol îi sunt corelate drepturi și obligații specifice*. **6 puncte**
5. Argumentați afirmația potrivit căreia *eșantionul trebuie să fie reprezentativ într-o cercetare sociologică*. **6 puncte**

Examenul național de bacalaureat 2024
Proba E. d)
Sociologie

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Simulare

Profilul umanist din filiera teoretică.

- **Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.**
- **Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.**
- **Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.**

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

câte 3 puncte pentru fiecare răspuns corect, astfel:

1-a, 2-c, 3-a, 4-d, 5-d, 6-a, 7-b, 8-c, 9-c, 10-d

10x3p= 30 puncte

SUBIECTUL al II-lea **(30 de puncte)**

a. formularea ideii principale a textului

2 puncte

b. - câte 1 punct pentru menționarea oricăror două concepte la care se face referire în text

2x1p=2 puncte

c.- câte 3 puncte pentru precizarea înțelesului fiecăruia dintre cele două concepte menționate

2x3p=6 puncte

d. - explicarea cerută: explicare adecvată cu încadrarea în limita de spațiu precizată(± un sfert de pagină) – 8p./ explicare adecvată fără încadrarea în limita de spațiu precizată-6 p./ explicare superficială, neconvingătoare – 3p.

8puncte

e. - construirea ipotezei de cercetare sociologică: construirea oricărei ipoteze de cercetare sociologică pornind de la textul dat, cu respectarea caracterului științific al formulării ipotezei -6 p/
construirea oricărei ipoteze de cercetare sociologică pornind de la textul dat, fără respectarea caracterului științific al formulării ipotezei- 2p

6 puncte

f. - argumentarea punctului de vedere personal cerut: argumentare convingătoare – 6p./
argumentare neconvingătoare, superficială – 2p.

6 puncte

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

1. precizarea înțelesului noțiunii date

3 puncte

2. câte 3 puncte pentru menționarea oricăror două caracteristici ale termenului dat 2x3p=6 puncte

3. a. -câte 1 punct pentru utilizarea fiecăruia dintre cei doi termeni în sensul specific sociologiei

2x1p=2 puncte

b. - evidențierea oricărei corelații existente între termenii dați

4 puncte

c. - coerența textului redactat

1 punct

d. - încadrarea în limita de spațiu precizată (±2 rânduri)

2 puncte

4. ilustrarea cerută: scrierea oricărui exemplu concret, adecvat – 6p./ scrierea unei explicații corecte, dar la nivel teoretic, fără însă a formula un exemplu concret – 2p.

6 puncte

5. - argumentarea afirmației date : argumentare convingătoare, cu respectarea caracterului formal al construirii argumentării (premisă, conectori logici, concluzie)- 6p./ argumentare neconvingătoare, superficială – 2p.

6 puncte